

slika 557 – Zastava predsjednika Republike Hrvatske

Piše: Ante BELJO

Novoudbaški pohod na hrvatsku i hrvatske simbole!

U prvome dijelu je objavljen moj članak o ovoj tematici iz 1985. što je u to vrijeme izazivalo mnoge prepirke i odvlačilo pažnju i energije mnogih na sporedni kolosjek od stvarnih zadaća koje su u to vrijeme za hrvatsku na prekretnici bile od sudbonosnog izazova i značenja. Činjenica je da se nešto slično događa i danas, ali ne više samo u iseljeništvu nego ponajprije u Hrvatskoj. Manipulacija znakovljem je svakodnevna, a za one koji nikada nisu željeli Hrvatsku svaki povijesni hrvatski simbol nastoje povezati sa NDH i ustašama pa preko njih s fašizmom i nacizmom, kao da hrvatski narod u 20. stoljeću nije bio podjednako velika žrtva svih triju totalitarizama: fašizma, nacizma i komunizma. Začuđujuće je da se unatoč današnjoj visokoj tehnologiji još uvijek u medijima i na sudovima ne pojavljuju imena onih koji Hrvatsku "ukrašavaju" nacističkim svastikama počevši od one na Poljudu u Splitu pa nadalje i sličnim neprimjerenim simbolima. Očito imamo popriličnoiskusnih skrivača s dugim stažom!

"Sam ustaški znak i ustaško ime u smislu naziva za Pavelićevu ustašku organizaciju prvi se put pojavljuje na naslovnici lista Ustaša u svibnju 1930. U to je vrijeme Pavelić riječ 'ustaša' držao za hrvatsku istoznačnicu riječi 'revolucionar', na što upućuje i izgled ustaškog znaka, koji se u svom konačnom obliku redovito pojavljuje na posljednjim stranicama lista Ustaša od početka 1932. Među krakovima plavog slova 'U' položena je srebrna ručna granata iz koje izlazi crveni plamen (goruća bomba), a u sredini kruga granate položen je mali hrvatski grb u boji s početnim

bijelim (srebrnim) poljem. Goruća bomba posuđena je iz talijanskih i francuskih revolucionarnih tradicija prve polovice 19. stoljeća, što također upućuje na Pavelićevo shvaćanje svoje organizacije kao revolucionarne.

Ustaški znak kakav je usvojen početkom tridesetih godina ostao je u uporabi i kasnije, a njegov izgled nije promijenjen ni nakon što je dotadašnji UHRO (Ustaša – Hrvatska revolucionarna organizacija) postao vladajućim Ustašom, Hrvatskim oslobodilačkim pokretom u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.” (Dr. Mario Jareb, Hrvatski nacionalni simboli, Alfa i Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 2010., str. 271.)

"Simboli nove države određeni su Zakonskom odredbom o državnom grbu, državnoj zastavi, Poglavnikovoj zastavi, državnom pečatu, pečatima državnih i samoupravnih ureda od 28. travnja 1941., koja je objavljena 30. travnja 1941. Tu su Zakonsku odredbu u istom broju Narodnih novina u kojem je objavljena pratile i slike grba i zastava u boji. Slični prilozi u boji bili su sljedećih dana objavljeni u brojnim službenim izdanjima...

Izgled grba NDH određen je § 1. te Zakonske odredbe, a bila je riječ o štitu 'sa 25 četvorinskih polja, bijelih (srebrnih) i crvenih (boje krvi), poredanih naizmjenice u pet redova tako da je početno polje bijelo (srebrno).

Nad grbom je znak u obliku zvjezdolike tropletne vitice iste crvene boje, koja uokviruje bijelo polje, u kojem je veliko slovo U tamno modre boje.' Izgled državne zastave određen je § 2., po kojem je to 'zastava sa tri vodoravno položena polja i to: najviše crveno (boje krvi), pod njim bijelo, a pod tim modro. Visina te zastave prema širini je u omjeru 2:3 ili 2:5.

U sredini bijelog polja je državni grb Nezavisne Države Hrvatske bez tropletne vitice. Postavljen je od crvenog i modrog polja daleko, koliko je duga stranica jedne četvorine u grbu.

Na crvenom polju kraj koplja nalazi se vitica, kao ona na grbu, izvedena crveno tako, da je njena površina ostavljena bijela. U njenom bijelom polju je veliko tamno modro slovo 'U'. Zanimljivo je da je uz to propisano i da unutar 'države ostaje svagdje osim na državnim i samoupravnim zgradama do daljnje odredbe u uporabi dosadanja hrvatska narodna zastava: crveno, bijelo i modra u vodoravnom položaju.'

Navedeni opisi grba i zastave pokazuju da je njihov izgled bio detaljno opisan te inačice bez tropletne vitice i slova 'U' nije moguće smatrati grbom i zastavom NDH ('ustaškim grbom i zastavom'), kako to neki danas čine." (Mario Jareb, str. 271.)

Nastanak službenog znakovlja današnje RH

slika 555 – Grb Republike Hrvatske

"Poslije osamostaljenja RH uslijedila je rasprava o izgledu grba i zastave. O razlozima koji su pisce amandmana naveli da predlože crveno polje, iako je dotad u javnosti masovno korišten grb s prvim bijelim poljem, posredno govore riječi tadašnjeg potpredsjednika Predsjedništva Republike Hrvatske Dalibora Brozovića: On je u jednom članku objavljenom nekoliko dana nakon usvajanja amandmana napisao da je drugo "važno pitanje je li na grbu od dvadeset pet četverokuta (popularno zvanih kockama) prvi četverokut crvene ili bijele boje. U tom se obliku to pitanje već odavno postavlja, ali uz tu se formulaciju ne može dobiti ispravan odgovor. Neki su taj odgovor tražili prebrojavanjem primjera jednoga i drugog rješenja u starijim primjercima grbova, ali pokazalo se da su oba rješenja dobro zastupana. Problem je razriješio najistaknutiji hrvatski heraldičar dr. Bartol Zmajić: u većini slučajeva, osobito što idemo dublje u prošlost, prvi četverokut crvene boje odlučno prevladava kada je kockasti štit sam, kada dakle predstavlja cijelu Hrvatsku, a bijela boja prevladava kada je u društvu s dalmatinskim i slavonskim grbom, kada dakle predstavlja samo hrvatski sjeverozapad. Pretjeran bi bio zaključak da je štit s prvim crvenim četverokutom u pravnom smislu grb cijele Hrvatske, a s prvim bijelim grb jednoga dijela Trojednice, ali u samoj je praksi u funkcionalnom pogledu upravo tako. Radi se naime o tehničkoj posljedici jednoga heraldičkog pravila, to jest, jednostavan štit s jednim poljem ne mora biti obrubljen crtom. Ako je prvi četverokut crven, obrisi štita vide se i bez ruba na svakoj podlozi, uključujući i bijelu, ali ako je prvi bijel, obrisi su nejasni kada je podloga bijela. Kod složenih je grbova svako polje obrubljeno kako bi se odjeljivala jedno od drugoga, pa onda bijela boja četverokuta ne može smetati." Bez obzira na njegovu dvojbenost, to je Zmajevićevo mišljenje očito djelomice utjecalo na Brozovića kao osobu koja je po svoj prilici imala utjecaj na oblikovanje novih hrvatskih državnih simbola, a na taj način posredno i na izgled današnjega grba RH. Važno je ipak što su na njegovo stajalište o početnom crvenom polju ponajprije utjecala heraldička pravila.